

HỢP TÁC XÃ VÂN SƠN MÔ HÌNH MÂY, TRE ĐAN CẦN ĐƯỢC NHÂN RỘNG

LÊ CHIÊU PHÙNG

Nghỉ hưu, anh Lê Viết Sơn không về xã Quảng Trung, thị xã Ba Đồn nơi “chôn rau, cắt rốn” của mình mà quyết định cư trú lâu dài tại xã Kim Hóa, huyện Tuyên Hóa với tâm nguyện là được góp một phần công sức của mình cùng bà con vực lại nghề truyền thống mây, tre đan sau một thời gian dài bị lãng quên.

Lê Viết Sơn, một cán bộ có kinh nghiệm nhiều năm trong ngành lâm nghiệp đứng ra thành lập Hợp tác xã (HTX) mây, tre đan tại xã Kim Hóa nơi hội tụ đầy đủ tiềm năng mây, tre trên địa bàn huyện Tuyên Hóa cũng như các địa phương miền tây Quảng Bình. Với trọng trách là Chủ nhiệm HTX Vân Sơn, anh xác định, “HTX muốn tồn tại và phát triển phải có vùng nguyên liệu, muốn có sản phẩm tốt phải có giống tốt”. Từ suy nghĩ đó, Lê Viết Sơn chỉ đạo HTX triển khai hợp đồng với bà con xã Kim Hóa ươm trên 5 vạn cây giống mây tất đảm bảo tiêu chuẩn kỹ thuật. Sau 3 năm triển khai, HTX khai thác được trên 30 tấn, bước đầu doanh thu đạt gần 300 triệu đồng. Từ nguồn vốn thu được, cùng với đầu tư phát triển trồng mây tất, anh Lê Viết Sơn chỉ đạo bà con trồng xen keo, tràem vừa làm vành đai chắn gió bảo vệ vùng nguyên liệu vừa có nguồn thu. Năm 2012, từ nguồn khai thác keo, tràem doanh thu đạt 220 triệu đồng, năm 2017 thu trên 400 triệu... Hiện nay, HTX Vân Sơn đã ổn định vùng nguyên liệu, tập trung sản xuất các mặt hàng chủ lực đáp ứng nhu cầu thị trường, đó là: hàng thủ công mỹ nghệ, mây, tre đan, chế biến nguyên liệu song mây, mua bán các sản phẩm từ mây, tre và lâm sản phụ khác với quy mô

Hoạt động sản xuất của Hợp tác xã mây, tre đan tại xã Kim Hóa

Ảnh: **L.C.P**

3.500-5.000 sản phẩm/năm. Để ổn định sản xuất kinh doanh và mở rộng thị trường tiêu thụ, HTX Vân Sơn tiếp tục phối hợp với Trung tâm giới thiệu việc làm tỉnh Quảng Bình, Trung tâm dạy nghề huyện Tuyên Hóa, Minh Hóa mở 11 lớp tập huấn với trên 300 học viên tham gia học tập, trong đó có 60 học viên kỹ thuật đan lát thủ công nghề mây xiên, 30 học viên học chọn mây, tre đan nâng cao... Các sản phẩm của học viên làm ra được thị trường chấp nhận.

Nhận rõ những khó khăn của một nghề đòi hỏi khắt khe về kỹ thuật, thẩm mỹ cũng như thị trường tiêu thụ, anh Lê Viết Sơn cùng tổ kỹ thuật tiếp tục triển khai khảo sát nguồn nguyên liệu từ rừng tự nhiên, lực lượng lao động trên địa bàn, thị hiếu của người tiêu dùng... HTX mây, tre đan Vân Sơn tiên hành tổ chức Đại hội nhằm củng cố bộ máy quản lý, quy mô sản xuất, hiến kế mẫu mã sản phẩm... Đại hội xác định: “Nghề mây, tre đan là một nghề có tiềm năng rất lớn, tuy nhiên để tiêu thụ được sản phẩm phải tìm đối tác, tạo được mối liên kết

bền vững trong sản xuất, công tác tiếp thị, liên kết với các cơ sở sản xuất"... Nhận rõ trách nhiệm của mình, anh Lê Viết Sơn đã tìm đến các công ty xuất khẩu uy tín như: Công ty hàng thủ công mỹ nghệ Hoàng Hải, Chương Mỹ; Công ty xuất nhập khẩu huyện Phú Xuyên và Công ty CP đầu tư Lạc Hồng (TP. Hà Nội); liên kết với Công ty Vạn Xuân và Công ty TNHH xây dựng 638 (TP. Đồng Hới); HTX mây xiên Quảng Phương, Quảng Trạch; HTX Bảo Trung, huyện Hoà Vang, Đà Nẵng; Siêu thị Tứ Sơn, Châu Đốc, tỉnh An Giang; Công ty CP Câu Lâu tỉnh Quảng Nam, Công ty CoCo Bay Đà Nẵng... Cùng với việc tìm thị trường tiêu thụ sản phẩm, bán nguyên liệu, anh còn thuê thợ giỏi về đào tạo nâng cao tay nghề cho lao động địa phương. Nhờ đó mà chỉ một năm sau đại hội, HTX đã sản xuất và bán được 3.500 sản phẩm mây xiên, sản xuất được hàng chục sản phẩm có chất lượng cao bước đầu doanh thu đạt gần 550 triệu đồng, bán trên 10 tấn nguyên liệu mây tất thô qua sơ chế 150 triệu đồng, 1,2 tấn mây sợi xiên thu được 100 triệu đồng... Ngoài lợi nhuận thu được, HTX đã tạo việc làm thường xuyên cho gần 70 lao động thủ công mỹ nghệ dòng mây, tre đan với mức lương ổn định gần 5 triệu đồng/tháng, trong đó lương thợ bậc cao trên 7 triệu đồng/tháng và hàng trăm lao động thời vụ thu nhập mỗi ngày 150.000 đồng. Chỉ tính năm 2017, HTX mây, tre đan Vân Sơn đã bán được 2.500 sản phẩm mây xiên, mây sợi xiên, mây tất thô qua sơ chế, tấm lợp bằng vỏ cây vọt, ruột mây nước...thu gần 2,5 tỷ đồng. Điều đáng nói là các sản phẩm không chỉ được thị trường chấp nhận mà còn được UBND huyện Tuyên Hóa chọn hàng trăm sản phẩm tham dự triển lãm, hội chợ hàng thủ công mỹ nghệ của tỉnh, Trung ương cũng như các địa phương khu vực miền Trung- Tây Nguyên tổ chức.

Với phương châm "nông dân dạy cho nông dân" và "nông dân học nông dân", HTX mây, tre đan Vân Sơn phối hợp với các Trung tâm dạy nghề huyện Tuyên Hóa, huyện Minh Hóa tiếp tục mở 5 lớp cho các xã Đức Hoá, Đồng

Hoá, Nam Hoá, Kim Hoá, Thanh Hóa, Trọng Hóa...với gần 200 học viên thuộc đối tượng nghèo tham gia học. Sau khoá học, sản phẩm do học viên làm ra được HTX bao tiêu toàn bộ, những học viên tâm huyết với nghề có nhu cầu được HTX tuyển dụng vào làm việc. Để phát triển sản xuất, HTX đã đầu tư hoàn chỉnh nhà xưởng chuyên chế biến nguyên liệu song mây và nhà xưởng chuyên sản xuất đan lát hàng thủ công mỹ nghệ mây, tre đan trên diện tích gần 1000m²; liên kết với Viện khoa học Bộ Khoa học và Công nghệ lắp đặt hoàn chỉnh lò hấp sấy nguyên liệu song mây, lò luộc và gia công nguyên liệu hiện đại không chỉ mang lại hiệu quả kinh tế, an toàn lao động, bảo vệ môi trường mà còn tăng năng suất, giảm lao động thủ công.

Cùng với việc sản xuất kinh doanh, HTX mây, tre đan Vân Sơn tích cực tham gia các hoạt động xã hội từ thiện, đền ơn đáp nghĩa, hỗ trợ vốn, cây giống, hướng dẫn bà con giáo dân trồng rừng kết hợp với trồng mây, tre giúp các hộ vươn lên thoát nghèo... Với những thành tích đã đạt được trong quá trình xây dựng HTX, năm 2017, anh Lê Viết Sơn được Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen và Giấy chứng nhận hộ Gia đình SXKD giỏi cấp Trung ương giai đoạn 2012-2016 và nhiều Bằng khen của Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Bình, Hội Nông dân Việt Nam trao tặng. Hiện tại, Hội đồng thi đua khen thưởng tỉnh Quảng Bình đang hoàn chỉnh hồ sơ đề nghị Chủ tịch nước tặng Huân chương Lao động hạng Ba cho anh Lê Viết Sơn.

Trong khi nhiều HTX tại các địa phương giải thể do quản lý lỏng lẻo, làm ăn không hiệu quả thì HTX mây, tre đan Vân Sơn huyện Tuyên Hóa không chỉ hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ SXKD, tạo công ăn việc làm, góp phần giúp bà con giáo dân xã Kim Hóa cũng như các địa phương khác thoát nghèo mà còn vực dậy một nghề truyền thống mây, tre đan xuất khẩu của tỉnh Quảng Bình. Hợp tác xã mây, tre đan Vân Sơn huyện Tuyên Hóa thực sự là điểm sáng, là mô hình HTX sản xuất kinh doanh giỏi cần được nhân rộng ■